

Protokoll fört över beslut fattat per capsulam vid Presstödsnämndens sammanträde den 2 april 2009.

Deltagare:

Ordföranden

Ann-Christine Lindeblad

Ledamöterna

Annika Bergström
Sofia Olsson Olsén
Helene Petersson
Olof Lavesson
Åke Wredén
Stefan Tornberg
Ingvar Svensson
Wiwi-Anne Johansson
Niclas Malmberg

Suppleanterna

Anders Öberg
Ami Lönnroth
Martin Ahlqvist
Leif Pettersson

§ 1

Behandlades remiss angående departementspromemorian Översyn av vissa mediemyndigheter – en effektivare administration (Ds 2009:04)

Nämnden beslutade att lämna svar på remissen enligt **bilaga 1**.

Mot beslutet reserverade sig ledamöterna Annika Bergström, Åke Wredén och Wiwi-Anne Johansson enligt **bilaga 2**.

Vid protokollet

Ann-Christin Nilsson

Justerat 2009-04-

Ann-Christine Lindeblad

2009-04-02

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Svar på remiss angående departementspromemorian Översyn av vissa mediemyndigheter – en effektivare administration (Ds 2009:04)

Presstödsnämnden (PSN) har ombetts att yttra sig över departementspromemorian Översyn av vissa mediemyndigheter – en effektivare administration (Ds 2009:04).

PSN och Taltidningsnämnden har i dag ett gemensamt kansli och behandlas redovisningsmässigt som en myndighet. Förslaget i promemorian innebär att såväl PSN som Taltidningsnämnden avvecklas som myndigheter. De av regeringen tillsatta nämnderna föreslås dock finnas kvar för beslut om presstöd resp. stöd till taltidningar.

Behovet av en ny myndighetsorganisation

PSN delar bedömningen att den snabba utvecklingen på medieområdet förutsätter en myndighetsorganisation som kan möta de krav och behov som förändringarna medför. Det finns därför stora fördelar med att ha en organisation som samlar kunskap om olika typer av medier och därmed har goda förutsättningar att följa utvecklingen inom branschen på ett samlat sätt. PSN ser positivt på möjligheterna som skapas i den nya organisationen att utveckla verksamheten och att förbättra möjligheterna till kompetensutveckling samt minska sårbarheten för verksamheten vid t.ex. semester och sjukfrånvaro.

PSN har i dag endast mycket små kansliresurser, vilket gör att den löpande ärendehandläggningen naturligen är det som måste prioriteras. Vid behov anlitar PSN i dag externa resurser, t.ex. konsulter och forskare, för utredningsuppdrag och andra avgränsade uppgifter. Vid sidan om en myndighets kärnverksamhet finns en rad uppgifter av administrativ karaktär t.ex. när det gäller ekonomi, personal och ärendehantering. Likartade krav ställs på små och stora myndigheter. All personal vid PSN:s, och Taltidningsnämndens, kansli måste därför utföra ett stort antal uppgifter som det vid en större myndighet ofta finns särskilda resurser för. Kansliets personal har genom åren på det sättet skaffat sig breda kunskaper om verksamheten vid en statlig myndighet.

PSN vill också särskilt framhålla att verksamheten vid det nuvarande kansliet fungerar väl och att nämnden och kansliet har ett gott samarbete. Det är därför viktigt att ta vara på erfarenheterna av den nuvarande organisationsstrukturen och de nuvarande arbetsformerna samt på personalens kompetens.

En ny myndighet på medieområdet

PSN ser positivt på förslaget att en ny myndighet på medieområdet bildas och att uppgifterna vid Presstödsnämndens kansli tas över av en nybildad myndighet. Möjligheten till en samlad bevakning av bl.a. utvecklingen inom medieområdet är en positiv effekt som möjliggörs av en ny organisation. Det är dock viktigt att arbetet med dagspressfrågorna integreras i verksamheten på ett genomtänkt sätt och därmed får utrymme att utvecklas. Verksamheten hos de myndigheter som föreslås slås samman domineras av radio- och TV-frågor. PSN vill därför lyfta fram behovet av att särskilt analysera och beakta kompetensförsörjningsbehovet, verksamhetens behov och resursbehov när det gäller dagspressfrågor. Detta är inte minst viktigt för att PSN ska få det stöd som behövs för behandling av nämndens ärenden.

Taltidningsnämndens organisation

PSN har inga synpunkter på förslaget att flytta taltidningsverksamheten till Talboks- och punktskiftsbiblioteket. Kopplingen mellan presstöd och taltidningsstöd är relativt liten. Det kan dock vara värt att finna rutiner framöver för att vid behov hålla de olika myndigheterna, liksom PSN och Taltidningsnämnden informerade om de olika verksamheterna.

Ikraftträdande och genomförande

I promemorian föreslås att organisationsförändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2010. Med hänsyn tagen till att PSN:s kansli endast har begränsade personella resurser och att verksamheten är som mest intensiv under perioden november-februari är en annan tidpunkt önskvärd. En avveckling av kansli och myndighet kommer i sig att kräva mycket arbete vilket måste tas med i planeringen. Kansliet kommer inte att ha möjlighet att påbörja arbetet med att avveckla och flytta verksamheten förrän i mars 2010. PSN föreslår därför att förändringarna träder i kraft tidigast den 1 juli 2010.

För att verksamhetsövergången till den nya myndigheten ska kunna ske på ett smidigt sätt är det viktigt att den planerade organisationskommittén påbörjar sitt arbete så snart som möjligt och att PSN:s och Taltidningsnämndens kansli involveras i arbetet. Särskilt viktigt är det att ledningsfunktion och organisationsstruktur klargörs för att underlätta verksamhetens och personalens förberedelser för en övergång till den nya myndigheten. PSN ser positivt på att de resurser som frigörs genom de samordningsvinster som organisationsförändringen ger utrymme för föreslås användas för att stärka kärnverksamheten. PSN deltar gärna i diskussioner kring vilka behov verksamheten har.

Beslutat i detta ärende har ordföranden Ann-Christine Lindeblad, ledamöterna Sofia Olsson Olsén, Helene Petersson, Olof Lavesson, Stefan Tornberg, Ingvar Svensson och Niclas Malmberg med kanslichefen Åsa Finnström som föredragande. Ledamöterna Annika Bergström, Åke Wredén och Wivi-Anne Johansson har reserverat sig mot beslutet. Reservationen bifogas beslutet.

För Presstödsnämnden

Ann-Christine Lindeblad

Åsa Finnström

2009-04-02

*Reservation av Åke Wredén, Annika Bergström och Wivi-Anne Johansson
mot Presstödsnämndens remissvar avseende departementspromemorian Översyn av vissa
mediemyndigheter – en effektivare administration (Ds 2009:04)*

Presstödsnämnden (PSN) har ombetts att yttra sig över departementspromemorian Översyn av vissa mediemyndigheter – en effektivare administration (Ds 2009:04).

Kärnpunkten i promemorian är att det nuvarande Radio- och TV-verket ombildas och ges ett mycket mer vidsträckt ansvarsområde, som en samlad statlig myndighet på medieområdet. Denna myndighet blir då bland annat kansli för Presstödsnämnden och för Granskningsnämnden, vilka båda slutar att vara myndigheter men blir kvar som beslutsorgan.

Det sistnämnda innebär att de omedelbara effekterna för den konkreta tillämpningen av Presstödsförordningen troligen blir försumbara. Det är svårt att bedöma i vilken utsträckning förslaget innebär att generaldirektören i den tänkta enrådighetsmyndigheten övertar vissa delar av Presstödsnämndens uppgifter då det gäller att följa utvecklingen inom pressen och komma med förslag till förbättringar av presstödsreglerna med anledning av problem som observerats vid tillämpningen.

Kanslifrågorna

När det gäller administration, utredningskapacitet och sårbarhet vid vakanser och ledigheter skulle det vara en förstärkning med en samordning av något slag mellan Presstödsnämndens kansli och någon större myndighet. I dessa delar finns det ingen anledning för Presstödsnämnden att avråda från en organisationsförändring som sådan. Inte heller finns det något skäl att avstyrka det förslag som avser Talboks- och punktskriftsbiblioteket samt Taltidningsnämnden.

En ny, övergripande mediemyndighet?

Lämpligheten av den föreslagna nya mediemyndigheten kan däremot starkt ifrågasättas. I Sverige finns en mycket stor skillnad när det gäller mediernas frihet och lagstiftningens utformning mellan å ena sidan det tryckta ordet samt olika Internetbaserade och andra elektroniska medier och å andra sidan television och radio som sänds i etern.

På det förstnämnda området är den svenska tryckfrihetstraditionen bestämmande. Myndigheternas uppgifter är starkt begränsade och kringgårdade med olika skydd mot en expansion av en statlig mediepolitikens uppgifter och möjligheter att vara styrande. Presstödsnämnden beslutar exempelvis om stöd för att möjliggöra en utgivning av tidningar som annars inte skulle kunna utkomma, men detta sker enligt regler som gör det uteslutet att

grunda bidragsbeslut på en bedömning av tidningars redaktionella vägval, värderingsgrund eller linje i samhällsfrågor.

På det andra området finns däremot en statlig tillståndsgivning för att sända, och detta licenssystem är förknippat med avtal vilka innebär styrning av innehållet i sändningar. Såväl Radio- och TV-verket som Granskningsnämnden är delar av denna speciella juridiska miljö, som utgör ett undantag från grundläggande delar av svensk samhällsordning.

Det borde vara uteslutet att licensgivning och innehållskontroll, som nu utövas av Radio- och TV-verket respektive av Granskningsnämnden, skulle tillåtas breda ut sig och beröra även exempelvis Internetbaserade medier eller periodiska skrifter och andra tryckta medier. Inte heller på annat sätt kan etermedias reglering vara någon förebild för andra områden. Det kan då inte heller vara lämpligt att utvidga Radio- och TV-verket till en övergripande mediemyndighet med vagt angivna uppgifter inom ett ansvarsområde som innefattar medier av alla slag.

Motiven för en sådan myndighet är i betänkandet Ds 2009:4 snarare antydda än genomarbetade. Några formuleringar tyder ganska klart på att det kan handla om att öppna för en breddning av mediepolitiken till nya områden, och att det alltså inte bara är fråga om att finna en lösning på de kanslimässiga olägenheter som nu obestridligen finns.

De förslag till lagändringar som föreslås för genomförande i ett första skede har ingen sådan innebörd. Däremot bör det beaktas att tillkomsten av en myndighet med en sådan vagt angiven uppgift skapar en egen dynamik, med en generaldirektör och ett ämbetsverk som blir en inrättning för att göra statens roll mer aktiv även inom andra medieområden, såsom det tryckta ordet och Internet. Mot denna bakgrund avstyrks förslaget.

Alternativa åtgärder

Presstödsnämndens behov av lokal- och annan kanslimässig samverkan med en annan och mer resursstark myndighet bör kunna lösas genom samlokalisering, samt ett samutnyttjande av en del personalkapacitet. En sådan samverkan bör helst ske med någon annan myndighet än Radio- och TV-verket.